

A cukorbetegek étrendje

A diéta és a mozgás kiegészíti a cukorbetegek gyógyszeres kezelését, diéta nélkül önmagukban a gyógyszerekkel sikeres kezelés nem érhető el

A különböző típusú diabétesz formák diétás alapjai hasonlóak, az egészséges táplálkozás elveit követik, kiegészítve a natív cukrok kerülésével és többszöri, étkezésre számított mennyiségű szénhidrátbevitellel.

Már a cukorbetegség előállapotaiban is javasoljuk, hasonló diéta, a mediterrán diéta bevezetését, mely a diabétesz kialakulását, valamint a szív és érrendszeri és a daganatos betegségek kialakulásának kockázatát is csökkentik.

A cukorbeteg kezeléséhez elengedhetetlen a táplálékok szénhidrát-tartalmának és a vércukor emelő hatásának ismerete

A diabéteszes táplálékpiramis

A 2-es típusú cukorbetegek táplálkozásában is legfontosabb a kiegyensúlyozott étrend, vagyis az, hogy az alapvető élelmiszerekből változatosan táplálkozzon. Az étrend alapját az étkezések időpontjának, a táplálék összetételének meghatározása és a kiegyensúlyozott diéta alkotja.

Az egészségesekhez hasonlóan a táplálék összetétele nem változik, továbbra is a kalória bevitel 50% szénhidrát, 20% fehérje, 30 % zsír.

Zsírok

Az ajánlott zsírbevitel, 1g/tskg/nap, másképpen az energia bevitel 30%-a. Főzéskor a zsírok helyett (pl. sertés zsír, vaj) törekedjen az olaj, még inkább a telítetlen zsírsavakat tartalmazó olíva olaj használatára. Ha csökkenteni szeretné testsúlyát, akkor csak korlátozott mértékben fogyasszon zsiradékot és azt is kis adagokban.

Fehérjék

Az energia bevitel 20 %-t alkotják, megkülönböztetünk növényi és állati eredetűeket. Az állati eredetű fehérjék minden a szervezet számára szükséges fehérje építőelemet, aminosavat tartalmaznak, ezért fogyasztásuk feltétlenül javasolt. A vegetárius étrendben szükséges a növényi fehérjék komplettálása, összeválogatása, úgy hogy a szervezet számára szükséges, úgynevezett esszenciális aminosavak minden fajtája bejusson a napi táplálékkal a szervezetbe.

Szénhidrátok

A **legfőbb energiaforrásunk** a szervezet nélkülözhetetlen tápanyagai, az energia bevitel 50%-át fedezik. A szénhidrátok alapvető forrásai a gyümölcs, és zöldségfélék, gabonafélék, köretek, burgonya, rizs, tészta.

Összetételük alapján az alábbiak szerint csoportosíthatóak:

- Monoszacharidokat: egyszerű cukrok-glükóz, fruktóz, galaktóz
- Diszacharidokat: szacharóz (répacukor, nádcukor), laktóz (tejcukor), maltóz – malátacukor
- Poliszacharidokat: keményítő, glikogén, cellulóz, dextrán, pektin

Minél összetettebb egy szénhidrát, annál lassabb a tápcsatornából a felszívódása, így vércukor emelő hatása.

Zöldségek:

A szénhidrátokhoz tartoznak olyan növényi élelmi anyagok is, amelyek ugyan nem emészthetőek, de a táplálkozás-élettani szempontból igen jelentősek, ezek az élelmi **rostok** (a növényi sejtek vázanyagai→ cellulóz, pektin, lignin). Az élelmi szénhidrát rostok szinte kizárólag a növényekből származnak, Sok növényi szénhidráttartalmú rostot lehet biztosítani a szervezet számára a **zöldségek**: borsó, káposzta, kelkáposzta, paraj, zöldbab, szárazbab, szeder, spenót, sóska, nyers saláta félék elfogyasztásával.

Gyümölcsfélék

A gyümölcsféléknek általában magas a szénhidrát- és rosttartalma, és sok vitamint, ásványi anyagot tartalmaznak. Napi 2-4 adagot fogyasszunk belőlük. Nem ajánlott a szőlő, szilva, banán fogyasztása cukorbeteg részére magas cukortartalma miatt.

Kenyér, gabonafélék és egyéb keményítő tartalmú ételek

Ez a csoport képezi a fő szénhidrátforrást Törekedjünk arra, hogy teljes kiőrlésű gabonafélékből készült szénhidrátokat fogyasszunk, mert azok a feldolgozás során megtartják a magvak minden részét, ezért egészségesebbek, és alacsony a vércukor emelő hatásuk, glikémiás indexük.

Tányérmódszer

Egy tányér képzeletbeli felosztásával könnyen megsaccolhatjuk, az ideális főétkezés helyes arányait. Tányérunkat egy függőleges vonallal osszuk ketté, majd az így megkapott egyik felet osszuk ismét fel egy vízszintes vonallal 2 egyenlő részre. A zöldség a tányér felét tölti ki, egy negyed rész hús, egy negyed rész köret legyen. Lehetőség szerint az alternatív köretekből: bulgur, köles, hajdina, durumtészta, barna rizs válogassunk.

